

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

DD-I.55.150.9.2025

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Adam Chmura
Zastępca Rzecznika Praw Dziecka

Dotyczy pomocy finansowej dla osób usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą (pismo ZSS.422.6.2024.KK)

Szanowny Panie Rzeczniku,

na wstępie pragnę podziękować za Pana zaangażowanie oraz chęć współpracy w tak ważnym obszarze systemu pieczy zastępczej, jakim jest usamodzielnianie osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dostrzega opisany przez Pana problem, co więcej wskazują na to też dane statystyczne, zgodnie z którymi liczba dzieci powyżej 18. roku życia, które opuszczają pieczę zastępczą to rokrocznie ok. 6500-7000 osób. Dla porównania liczba wychowanków pozostających w pieczy zastępczej po 18. roku życia wynosi rokrocznie ok. 12 000 osób. Z kolei biorąc pod uwagę uśrednioną dla 2023 r. liczbę wychowanków w wieku 18-24 lata opuszczających pieczę zastępczą, przeciętna wartość wsparcia dla wychowanka z tytułu kontynuowania nauki wyniosła 5 664 zł rocznie, na usamodzielnienie – 6 004 zł, natomiast na zagospodarowanie – 2 559 zł.

Dane te jasno pokazują, że pomoc ta jest niewystarczająca, zaś sam system pieczy zastępczej w zakresie wsparcia osób usamodzielnianych wymaga konkretnych zmian. Między innymi z tego powodu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej trwają prace nad długofalowymi zmianami w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, w tym kompleksowymi zmianami legislacyjnymi. Opracowywane zmiany obejmują wzmocnienie systemu wspierania rodziny oraz poprawę sytuacji rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym także osób usamodzielnianych.

Ponadto Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzi ewaluację funkcjonowania systemu pieczy zastępczej w Polsce i podejmuje niezbędne działania w celu zagwarantowania jego poprawnego działania. Co więcej, w związku z realizacją programu „Gwarancje dla Młodzieży”, obejmującego również osoby opuszczające pieczę zastępczą, które wymagają szczególnego wsparcia w procesie usamodzielnienia, zwłaszcza w zakresie zdobycia kompetencji zawodowych i umiejętności pozwalających na skuteczne wkroczenie na rynek pracy, Ministerstwo zwróciło się z prośbą do Komendanta Ochotniczych Hufców Pracy o wskazanie możliwych obszarów współpracy w powyższym zakresie.

Komendant OHP wyraził przekonanie, że uruchomienie mechanizmów i narzędzi pozwalających nawiązać wspomnianą współpracę we wskazanych obszarach wsparcia

wzmocniłoby proces usamodzielnienia osób opuszczających pieczę zastępczą. Ponadto mogłoby się przyczynić do integracji uczestników OHP stojących u progu kończenia pobytu i nauki w OHP, co wiąże się z wchodzeniem w samodzielność życiową i aktywność na rynku pracy. Rozmowy w tej sprawie będą kontynuowane.

Dodatkowo w celu wsparcia i ukierunkowania działań podejmowanych przez osoby po opuszczeniu pieczy zastępczej, na mocy nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rozszerzono katalog osób, które mogą być opiekunami usamodzielnienia o pracownika organizacji pozarządowej w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub inną osobę wyznaczoną przez tę organizację do pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia

Należy także mieć na uwadze, że zapewnienie pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą, zgodnie z ustawą z o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stanowi zadanie własne powiatu. Co więcej, Rada powiatu może, w drodze uchwały, podnieść wysokość kwot pieniężnych, przyznawanych osobom usamodzielnianym. Kwoty te podlegają także waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, przez co od 1 czerwca 2024 r. wzrosły średnio o ponad 11,4%.

Ze swojej strony pragnę zapewnić o pełnym zaangażowaniu w prace nad zmianami w poprawie sytuacji osób usamodzielnianych oraz otwartości i chęci współpracy w powyższym zakresie. Będę także zobowiązana za wszelkiego rodzaju sugestie i propozycje wspólnych działań na rzecz wspomnianej grupy osób, a także tych, którzy już na etapie przebywania w pieczy zastępczej powinni przygotowywać się do startu w dorosłość.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/